

# Motion till riksdagen

1988/89:N265

av Per-Ola Eriksson m.fl. (c, m, fp, vpk, mp)

Hemslöjden

---

Hemslöjden har en viktig uppgift i samhället som bärare av kulturtraditioner och ur sysselsättningssynpunkt. Insikten om detta var vägledande för riksdagens beslut 1981 då målen för statens hemslöjds politik fastställdes.

Ur regionalpolitisk synpunkt har hemslöjden också en viktig funktion och kan aktivt bidra till att skapa sysselsättning i områden som utsatts för avfolkning. Detta har dock inte i tillräcklig utsträckning beaktats i det regionala utvecklingsarbetet. En utveckling av hemslöjden kan därför bli av stor betydelse för möjligheten att skapa arbeten i utsatta områden.

Nämnden för hemslöjdsfrågor är den centrala myndigheten för hemslöjden. Den är kanslimässigt lokaliserad till statens industriverk (SIND), som svarar för nämndens medelsförvaltning och personaladministration samt lämnar det biträde som behövs för dess verksamhet. Nämnden har till uppgift att främja utvecklingen inom svensk hemslöjd och ger bl.a. ekonomiskt stöd till Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund, SHR, för att förbundets skall kunna fullgöra sina uppgifter inom hemslöjden.

Under senare år har emellertid nämnden för hemslöjdsfrågor kommit att i ökande omfattning agera som "överförmyndare" över den ideella hemslöjdsorganisationen. Därigenom har ofta utgått dubbla budskap om hemslöjden och hemslöjdsrörelsens roll i samhället, vilket skapat osäkerhet om SHR:s arbete både inom och utanför den ideella organisationen. Detta har inte befrämjat en positiv utveckling inom hemslöjden. Enligt vår uppfattning bör nämnden för hemslöjdsfrågor avskaffas. Det bör ske fr.o.m. budgetåret 1990/91. I stället kan anslaget till Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund utgå direkt och förstärkas så att organisationen på ett kraftfullt sätt kan utveckla svensk hemslöjd. Statens administrativa funktioner för hemslöjden kan fortsättningsvis skötas av SIND.

Mot bakgrund av hemslöjdens roll som bärare av kulturtraditioner och ur sysselsättningssynpunkt bör stödet till SHR kraftigt uppräknas. I årets budgetproposition föreslås ett anslag till SHR på 620 000 kr., vilket kan jämföras med dess anslag 1981 som då uppgick till 696 000 kr. Hemslöjdsrörelsen har således fått kraftigt minskade anslag även om man bortser från penningvärdesförsämringen.

Det anslag som enligt budgetpropositionen föreslås utgå till SHR räcker endast till den löpande administrationen av SHR:s verksamhet. För att kunna bedriva verksamhet har organisationen varit hänvisad till att söka bidrag hos nämnden för hemslöjdsfrågor. Detta har inneburit att NFFH genom sina anslag i praktiken kommit att styra den verksamhet som den

ideella hemslöjdsrörelsen bedrivit. Det är också här som det dubbla budskapet främst kommit till uttryck.

Därför bör, enligt vår mening, anslaget *B 5 Främjande av hemslöjden* fördelas så att anslaget till Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund utgår med 780 000 kr. utöver regeringens förslag till totalt 1 400 000 kr. och att anslaget till övrig verksamhet utgår med 3 853 000 kr. Detta innebär samtidigt att pågående projekt, t.ex. linprojektet, måste fullföljas.

Av det totala statliga stödet till hemslöjden har nämnden för hemslöjdsfrågor erhållit anslag för att bygga upp en effektivare försäljningsverksamhet för hemslöjden. I årets budgetproposition föreslås att ytterligare 3 miljoner kronor skall utgå.

Många av hemslöjdsrörelsens butiker har idag en svår ekonomisk situation. Lönsamheten har minskat under en lång följd av år. De föreslagna medlen är därför nödvändiga om hemslöjden i framtiden skall få effektiva och lönsamma butiker till förmån för slöjdarna och slöjden. Det är emellertid, enligt vår uppfattning, av stor vikt att dessa medel används för att främja hemslöjdsrörelsens butikerverksamhet och inte till att bygga upp en central byråkrati och administration för försäljningsverksamheten.

## Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen beslutar att anslaget *B 5 Främjande av hemslöjden* för budgetåret 1989/90 skall fördelas i enlighet med vad som anförts i motionen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stödet till hemslöjdens butikerverksamhet.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om avveckling av nämnden för hemslöjdsfrågor.
4. att riksdagen bemyndigar regeringen att utreda de praktiska och formella frågor som är förknippade med en avveckling av nämnden för hemslöjdsfrågor.

Stockholm den 23 januari 1989

*Per-Ola Eriksson (c)*

*Gudrun Norberg (fp)*

*Maggi Mikaelsson (vpk)*

*Ingrid Hemmingsson (m)*

*Inger Schörling (mp)*